

بیماریهای عمومی گیاهان زینتی

سفیدک های پودری گیاهان زینتی

سفیدک پودری گل داوودی

گل داوودی *Dendranthema x grandiflorum* یک گیاه چند ساله خزان دار است که به صورت کپه‌ای وجود داشته و بین ۳۰ تا ۱۸۰ سانتی متر ارتفاع دارد. در بین گل‌های داوودی گونه‌ها و ارقام یکساله علفی، چندساله و درختچه های کوچک و بوته‌ای دیده می شود. از ویژگی‌های کشت داوودی در هوای آزاد این است که در پاییز که سایر گل‌ها کم می شوند شروع به گلدهی می کنند و تا رسیدن سرمای سخت گلدهی ادامه دارد. اغلب داوودی‌ها پاییزه و زمستانه بوده و در روزهای کوتاه گل می دهند. برای ایجاد نقطه تاکید، پس زمینه، بسترهای میانی، حاشیه کاری‌ها در ویلاها و باغ‌های طبیعی، همچنین به عنوان گل بریده کاربرد دارند.

پوشش میسلیمی نازک به رنگ سفید مایل به خاکستری روی برگ‌ها، ساقه و در آلودگی شدید روی گل آذین دیده می شود. برگ‌های آلوده خشک شده و ریزش می کنند. ریشه‌های قارچ مارپیچی بوده و دارای انشعابات تقریباً قائم در نزدیکی دیواره عرضی خود هستند. کنیدیوفورها کوتاه و دیواره دار هستند. کنیدیوم‌ها بزرگ، بیضوی شبکه ای با دو انتهای مدور، فاقد اجسام فیبروزین و زنجیره ای هستند. در اثر جوانه زنی کنیدیوم‌ها که به صورت انتهایی یا جانبی انجام می شود لوله تندشی ساده ای بوجود می آید. این قارچ در اصفهان روی گل داوودی در اواخر شهریور ماه ۱۳۷۱ مشاهده و فرم جنسی آن تا کنون مشاهده نشده است. عامل بیماری *Oidium chrysanthemi* شناسایی شده است.

سفیدک پودری گل توری

گل توری (*Lagerstroemia indica*) درخت یا درختچه ای خزان دار بوده که بسیاری از ارقام آن رشد متوسط تا کند دارند. حدود ۶ متر ارتفاع داشته و در مناطقی با زمستان‌های خنک بهترین رشد را دارد. این گیاه به سرماهای شدید مقاوم نبوده و از طریق بذر و قلمه تکثیر می شود. درخت توری، درختی مناسب جهت ایجاد نقطه تاکید، پس زمینه، گیاه گلدانی، ایجاد مسیر در سواحل، ویلاها و باغ‌های کوچک است.

میسلیوم‌ها بصورت پوشش متراکم و سفیدرنگی روی برگ‌های گل توری دیده می شود. ریشه ها مارپیچی، منشعب و دیواره دار هستند. کنیدیوفورها مستقیم و معمولاً دارای ۲-۳ دیواره عرضی هستند. کنیدیوم‌ها تخم مرغی تا استوانه‌ای بوده و معمولاً یک کنیدیوم روی کنیدیوفور وجود دارد. در اثر جوانه زنی کنیدیوم‌ها یک لوله تندشی ساده و انتهایی تشکیل می گردد. این بیماری در مناطق مختلف اصفهان روی گل توری به وفور دیده می شود و به زیبایی آن صدمه می زند. عامل بیماری قبلاً از مناطق مختلف کشور بنام *Oidium sp.* گزارش شده است و در اصفهان نیز فقط فرم غیرجنسی آن *Oidium yenii* شناسایی شده است.

سفیدک پودری درختان زینتی و جنگلی

این نوع سفیدک پودری در اثر قارچ *Phyllactinia guttata* تا کنون فقط روی درختان زینتی و جنگلی گزارش شده است و در ایران اولین بار در سال ۱۳۲۵ گزارش شده است. درختان میزبان این سفیدک پودری شامل توسکا، قشلاقی، بادام، کاتالپا، گیلاس، زبان گنجشک، فندق، پسته، سرخ ولیک، درخت پر، بلوط، توت، راش، ازگیل، گلابی، زالزالک، نارون، دیوبالالو، سیاه تلو و زبان گنجشک زینتی می باشند. نشانه‌های بیماری در اواسط تابستان بصورت لکه‌های آردی سفید مایل به خاکستری در سطح زیرین برگ‌ها ظاهر می شود و سپس این لکه‌ها به هم می پیوندند و قشر سفید رنگی در سطح زیرین برگ‌ها بوجود می آورند. در سطح رویی برگ‌ها نیز لکه‌های قرمز یا قهوه ای رنگی ظاهر می شود. در اواخر تابستان روی قشر سفید و در سطح زیرین برگ‌ها نقاط سیاه رنگ ظاهر می شود که فرم جنسی قارچ است. عامل بیماری زمستان را بصورت فرم جنسی بسر می برد و در اوایل بهار اسکوسپورها از داخل اسک‌ها خارج می شوند و چرخه زندگی قارچ را آغاز می کنند. برای کنترل بیماری در صورت لزوم به محض ظهور اولین علائم از گوگرد و تابل می توان استفاده کرد.

Erysiphe aquilegiae عامل سفیدک پودری تاج الملوک، *E. ranunculi* عامل سفیدک پودری زبان در قفا *(Delphinium sp)* و گل صد تومانی *(Paeonia)*، *E. tortilis* عامل بیماری سفیدک پودری درخت شفت *(Cornus sanguinea)* است. سفیدک پودری گل زینتی حنا *(Impatiens balsamania)* در اثر *Leveillula taurica* از گرگان گزارش شده است. سفیدک پودری کاتالپا یا درخت جوالدوز *(Catalpa speciosa)* در اثر *Phyllactinia guttata* و *L. taurica* در کرج و سایر نقاط ایران در اواخر تابستان بشدت شیوع دارد و خسارت می زند.

سفیدک پودری قلمفر در اثر *L. taurica* از تهران، سفیدک پودری گل تاج خروس *(Celosia cristata)* در اثر *L. taurica* از گرگان و تهران، سفیدک پودری مریم گلی یا سلوی *(Salvia limbata)* در اثر *L. taurica* از کرج، سفیدک پودری ختمی *(Althaea rosea)* در اثر *L. taurica* از تهران و اهواز، سفیدک پودری شقایق زینتی در اثر *L. taurica* از اهواز، سفیدک پودری تانج *(Haloxylon ammodendron)* در اثر *Leveillula saxaouli* از رفسنجان، سبزواری و شاهرود، سفیدک پودری شاه پسند *(Verbena sp)* در اثر *L. taurica* از سمنان، سفیدک پودری گل پروانه ای *(Cytisus laburnum)* و گل طاووسی و اقاکیا *(Robina pseudacacia)* در اثر *L. taurica* نیز گزارش شد است.

سفیدک پودری بلوط در اثر *Microsphaera alphito ides* در مناطق شمالی کشور، سفیدک پودری درخت اقاکیا *(Robinia hispida)* در اثر *Oidium orbiculare* از تهران گزارش شده است.

